

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2022-527

14.6.2022

Gjensidige Forsikring ASA

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Løft av tømmerstokk – ryggsmarter – prolaps – tidsnære opplysninger - arbeidsulykke – årsakssammenheng – yfl. § 11 første ledd bokstav a

Forsikrede fikk ryggsmarter etter å ha løftet en tømmerstokk. Opplysninger om at løftet skjedde sammen med en annen kollega som mistet tømmerstokken, fremgikk ikke av de tidsnære opplysningene. Forsikrede fremmet krav om erstatning som følge av vedvarende ryggplager etter skadehendelsen. Selskapet avsto kravet med henvisning til at det ikke forelå en arbeidsulykke, og at det uansett ikke var sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skadehendelsen og forsikredes plager og økonomisk tap. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysningene. Det fremkom der ingen opplysninger som tilsa at det forelå noen plutselig eller uventet ytre hending. Forsikrede hadde ikke sannsynliggjort en ulykkesskade verken etter det markerte eller det avdempede ulykkesbegrepet. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede fikk smerter i ryggen 11.6.18. Han var sesongansatt/sommeransatt i et bemanningsbyrå og på skadetidspunktet utleid. I en rapport om uønsket hendelse (RUH) samme dag, 11.6.18, opprettet av innleiefirmaet, beskrives hendelsen som *"Ryggskade ved demontering av rundstokk rundt sandbasseng"*, og årsaken som *"Feil løfteteknikk og gammel ryggskade"*.

I inntakstjournal Akuttpoliklinikk, Sykehus, samme dag som hendelsen, heter det:

Innleggelsesdiagnose: Ryggsmarter

Familie- og sosialanamnese:

Fra X, snakker ikke norsk. Snakker litt engelsk. Jobber hos (...).

Tidligere sykdommer:

Lumbal ryggoperert tidligere, usikkert for hva. Mulig spinalstenose.
Ellers frisk.

Aktuelt:

Pas legges inn fra aku.pol.

Akutte lumbale ryggsmarter når løftet en tømmerstokk på jobb i dag kl 1300. Ca nivå L2-L4.

Ligger på bære, smertepreget. Strålesmerter langs laterale lår bilateralt, til for venstre side og til hele hø undereks.

MR 13.6.18 viste *"et lite høyresidig prolaps i nivå L2/L3 og i nivå L5/S1. Lite venstresidig prolaps i nivå L3/L4, samt postoperative forandringer i nivå L4/L5."*

I poliklinisk notat 21.6.18, Ortopedisk avdeling, Sykehus, er opplyst bedring av smerter i rygg og ut i høyre ben, men fortsatt utstråling på bakside av lår og legg, ned til ankelen. Deretter omtales i poliklinisk notat 7.8.18, en forverring av symptomene i høyre underekstremitet og rygg, med konstante smerter, og i journalnotat 4.9.18, at forsikrede søkes inn til operasjon for prolaps L5/S1 høyre side. Han ble operert 12.9.18.

Bemanningsbyrået skrev 14.11.18 til forsikrede:

Rapporten om uønsket hendelse (RUH) var utarbeidet den 11.06.2018 av V. Ø. (som fylte denne ut med deg den dagen) og sendt/rapportert til (firma) appen (går da direkte inn i systemet til firma).

Den rapporten som var utarbeidet den gangen, vi må forholde oss til og kan ikke bare endres.

Det som skjedde den 11.06.2018 var ikke arbeidsulykke, men rapportert som en uønsket hendelse.

Skaden ble ikke meldt til AT eller NAV, da alvorlighetsgraden tilsa at den enkelt kunne behandles på legevakt og ikke ville gi varig mén.

I fastlegejournalen 22.11.18 heter det:

KREG; Konsultasjon. Operert den 120918 med eksisjon av tumbal skiveprolaps L5/S1 høyre.

Fortsatt under fysioterapi.

Har tenkt å melde dette som Y-skade.

Men ut fra notatten fra legevakten den 130118 kom smertene i den han skulle løfte en tømmerstokk den 11.06.18. Tvilsomt om dette blir godkjent som Y-skade. Ser mere ut som en belastningsskade. I tillegg var han operert fra før i X i nivå L4/L5.

Tar dette spørsmålet direkte med NAV.

Forsikrede meldte skaden som yrkesskade til Nav 21.11.18. I skademeldingen heter det:

Vi jobbet med å bytte ut tunge trestokker rundt en sandkasse. Brukt en bil til å rive de fra hverandre og lesset på en henger manuelt. Men vi holdt en stokk i hendene, droppet kollegaen min den ned og jeg fikk akutt smerte i ryggen.

Av notat fra fysioterapeut 15.1.19, fremgår:

Pasienten fortsatt halter, klarer ikke å belaste fullt høyre ben; nesten konstant vondt i korsryggen med stråling til høyre UE. Han tar noen enkle øvelser med trinser og redcord.

Etter min vurdering klarer han ikke å ta på seg noen form for fysisk arbeid i kommende måneder. Man burde kanskje forsøke ortopedisk vurdering/kirurgisk inngrep.

Jeg har hjulpet ham å fylle ut søknad om godkjenning av yrkesskade i begynnelsen av måneden, uten svar enda. Fra hans beskrivelse av hendelsesforløp virker det at bedriften prøver å skyve fra seg ansvaret for ulykken.

Ved kontroll 23.1.19, Ortopedisk avdeling, Sykehus, ble det notert: *"Kortvarig bedring i ca. 1 måned før han fikk akutt forverring av smertene på baksiden av låret og leggen samt økende ryggsmarter. (...) Pasienten er meget smertepåvirket nå, mistanke om recidiv prolaps".*

MR Lumbalcolumna 29.1.19 viste:

L2/L3: Økt størrelse av kjent lateralt prolaps mot høyre som disloserer høyre L3-rot posterior i recessen. Ikke tegn til affeksjon av høyre L2-rot eller venstre sides røtter. Ingen signifikant spinal stenose.

L3/L4: Noe størrelsesreduksjon av et lite, tilnærmet midtstilt prolaps uten holdepunkt for nerverotsaffeksjon. Det ses en sannsynlig annulusrift i dette nivået, tydeligere enn sist. Ingen signifikant spinal stenose.

L4/L5: Uendret status med postoperative forandringer i og omkring buen på høyre side. Ikke påvist prolaps, spinal stenose eller rotaffeksjon.

L5/S1: Siden sist tilkommet postoperative forandringer i og omkring buen på høyre side, samt arrforandringer. Uoversiktlige forhold i dette området. Høyre S1-rot er dårlig avgrensbar og noe tykkere i recessen enn på motsatt side. Sannsynligvis arrforandringer, ikke påvist residivprolaps.

Bemanningsbyrået har også meldt skaden som yrkesskade til Nav. I skademeldingen heter det: *"Ref. til RUH. Ryggskade ved demontering av rundstokk rundt sandbasseng"*. Nav godkjente "Akutte ryggsmarter" som yrkesskade, 1.4.20.

Navs rådgivende lege uttalte seg om yrkesskadefordel 4.8.20 og skriver i sitt notat:

ROL konklusjon:

Ut fra en gjennomgang av saken vurderes at skademekanisme er noe usikker. Det er ikke tidsnær

dokumentasjon for at det har inntruffet en ulykkesartet hendelse. Det vurderes at skadekraft ved en eventuell vridningsskade ikke er plausibel for å kunne utløse flere prolaps i rygg. Da det ikke foreligger en plausibel skademekanisme, vurderes at det ikke foreligger en mest sannsynlig årsakssammenheng mellom yrkesskaden, og senere plager med ryggsmarter/prolaps. Saken vurderes tilstrekkelig opplyst.

Nav innvilget arbeidsavklaringspenger 8.9.20.

Forsikrede ble operert for lumbalt residivprolaps L5/S1 høyre side den 16.9.19.

Selskapet avslo krav om erstatning. Det forelå ikke noen arbeidsulykke og dessuten manglet årsakssammenheng, jf. brev av 14.10.20.

Forsikredes påklaget avslaget. Selskapet fastholdt dette 3.11.20.

Forsikrede la 12.7.21 frem ytterligere dokumentasjon, blant annet en rapport fra *M. V. B. O. T. N. H. F.*, med en oversikt over medisinske tjenester forsikrede har mottatt i perioden 15.12.16 - 13.4.17, og en legeattest av 9.1.18 som bekreftet at forsikrede var medisinsk skikket til jobben som "Road Transport Driver". I en uttalelse 5.7.21 fra *neurology specialist*, dr. J. S. heter det avslutningsvis:

Conclusion: taking into account the medical history of the patient and the data from his medical records, I conclude that the current discomfort as well as the need for L5/S1 surgery are not related to the discectomy at the L4/5 level performed in 2016.
After the aforementioned surgery in 2016, the patient continued to work physically, obtained a certificate allowing him to work as a driver in January 2018 (i.e. he was under medical control).
Recurrence of discomfort, need for disc surgery at L5/S1 level - after the incident at work.
Due to the persistence of pain, the symptoms found on examination, the changes in the MRI of the LS spine, there is a need for neurosurgical intervention again.
Work requiring physical effort is contraindicated

I "*Doctor's report*" av 10.7.21 utferdiget av *specialist on maritime and tropical medicine*, dr. J. K-B., heter det avslutningsvis:

Conclusions:
The current medical state of the patient and his pain ailments of the spine should be not related to the surgery performed in 2016 at the level L4-L5, but to the accident at work in 2018 and the surgeries performed in 2018 and 2019 at the level L5-S1.
Physical work is currently strictly contraindicated.

Selskapet har anført at disse dokumentene ikke endrer selskapets standpunkt.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han var utsatt for en arbeidsulykke 11.6.18 og at ulykken er årsak til hans økonomiske tap. Forsikrede jobbet med å bytte/demontere tunge trestokker sammen med en kollega. Kollegaen mistet grepet på sin side og all tyngde ble overført til forsikrede. Dette medførte ekstra tyngde/belastning på forsikredes side og han fikk akutte ryggsmarter som følge av dette. Dersom løftet ikke har tilstrekkelig skadeevne, viser dette bare at forsikredes forklaring om at kollegaen mistet/slapp taket på tømmerstokken som medførte den ekstra belastning og skade hos forsikrede, nettopp hadde en slik skadeevne. Selv om forsikrede tidligere hadde hatt ryggproblemer, var dette en uventet hendelse som medførte ekstrem belastning for ham.

Skaden kan ikke betegnes som en belastningsskade og hendelsen ligger ikke innenfor det som er normalt i dette arbeidet. Påkjenningen eller belastningen er usedvanlig i forhold til det som er normalt. Forsikrede snakket ikke norsk og lite engelsk. Det kan derfor ikke forventes at forsikrede skulle kunne forklare hva som i realiteten førte til skaden. Forsikrede kan heller ikke bebreides for ikke å ha forklart legen om dette i detaljer.

Rapporten fra N. H. F. bekrefter at forsikrede ble helt frisk etter den første operasjonen. Uttalelsen fra spesialist nevrolog J. S. bekrefter også at forsikredes tidligere ryggproblemer ikke kan knyttes til skadene han fikk ved arbeidsulykken 11.6.18. Det vises også til uttalelsen fra dr. K-B. som har doktorgrad i arbeidsmedisin, samt legeattest fra arbeidsmedisinsk lege av 9.1.18, som underbygger at forsikrede var frisk og at skaden i ryggen 11.6.18 var en ny skade uten tilknytning til operasjonen i 2016. Manglende tidsnær dokumentasjon skyldes at arbeidsgiver unnlot å overholde prosedyrene for en arbeidsulykke, og ikke ytet forsikrede tilfredsstillende, nødvendig nødhjelp.

Forsikrede er uenig i at legens vurderinger ikke tilfredsstillende de krav som stilles til en sakkyndig vurdering i retts- og nemdpraksis. Forsikrede ble utredet ved sykehus sammen dag som skadehendelsen, og fikk utført MR-undersøkelse allerede 13.6.18. Undersøkelsene påviste ryggsmarter som strålte ned til både høyre og venstre underkstremiteter, samt positive lasegue syndrom.

Hadde forsikrede ikke blitt utsatt for arbeidsulykken, kunne han arbeidet og hatt inntekter. Arbeidsulykken har medført et økonomisk tap.

Selskapet har i det vesentlige anført at hendelsen ikke er å anse som en arbeidsulykke, jf. Rt-1998-1565 om hvilke bevis som skal tillegges størst vekt ved vurderingen av hvilket faktum som skal legges til grunn. Subsidiært er det mindre sannsynlig at hendelsen hadde skadeevne til å utløse prolaps i 3 nivåer, og det er mer sannsynlig at årsaken er degenerative forandringer. For øvrig vises det til Rt-2007-1370 (prolaps-dommen). De oversatte medisinske dokumentene inneholder ikke tidsnære opplysninger som kan tillegges bevismessig vekt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om skadehendelsen er å anse som en arbeidsulykke etter yrkesskadeforsikringsloven (yfl.) § 11 første ledd bokstav a, og om så er tilfellet om det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom ulykken og forsikredes plager og økonomiske tap.

Nemnda behandler først om hendelsen 11.6.18 kan karakteriseres som en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a. Det følger av forarbeidene til bestemmelsen at begrepet arbeidsulykke skal forstås på samme måte som det tilsvarende begrepet i folketrygdloven § 13-3, se Ot.prp. nr. 44 (1988-89) s. 89. I § 13-3 annet ledd defineres dels et *markert* ulykkesbegrep og dels et *avdempet* ulykkesbegrep. Det *markerte* ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet ytre hending, mens det *avdempede* gjelder "en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid". Det kreves likevel ikke en ytre hending "i tilfeller hvor arbeidstakeren på grunn av en vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner er blitt utsatt for en ekstraordinær belastning eller påkjenning", jf. Rt-2005-1757 avsnitt 51. Yrkesskadeforsikringen dekker bare skader som er omfattet av begrepet arbeidsulykke og ikke enhver skade som oppstår i forbindelse med arbeid.

Det er kravstiller (forsikrede) som har bevisbyrden – må sannsynliggjøre – at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

Det foreligger flere beskrivelser av hendelsesforløpet og nemnda må derfor innledningsvis ta standpunkt til hvilket faktisk forhold som vil bli lagt til grunn for den rettslige vurderingen. I samsvar med Høyesteretts anvisninger og fast nemndspraksis legger nemnda til grunn at tidsnære opplysninger har særlig stor bevisverdi. Dette gjelder særlig beskrivelser som er gitt av fagfolk for å klarlegge en tilstand. Beskrivelser som er gitt senere i tid og som står i motstrid til tidligere gitte opplysninger, og særlig opplysninger som er gitt etter at det er oppstått tvist, tillegges nemnda

mindre vekt. Nemnda har imidlertid tillatt opplysninger som utfyller eller presiserer de tidligere opplysningene.

Det fremgår av innkomstnotatet fra sykehusets akuttpoliklinikk samme dag som hendelsen, at forsikrede fikk akutte rygg smerter da han "løftet en tømmerstokk på jobb". I melding om uønsket hendelse fra innleiefirmaet samme dag, heter det: "Feil løfteteknikk og gammel ryggskade". Det foreligger ikke tidsnære opplysninger som viser at forsikrede løftet en stokk sammen med en kollega, og/eller at denne mistet/slapp taket på tømmerstokken slik at den falt og at dette førte til en overføring av vekt til forsikrede. Disse opplysningene er først fremkommet mer enn fem måneder senere, se skademeldingen til Nav 21.11.18. Opplysningen ble gitt før selskapet hadde fått melding om hendelsen, men etter at fastlegen hadde antydnet at hendelsen, slik den var beskrevet i notatet fra legevakten, ikke ville bli godkjent som yrkesskade av Nav.

Selv om opplysningene i skademeldingen til Nav ikke står i motstrid til de tidsnære opplysningene, beskriver opplysningene i skademeldingen et annet hendelsesforløp enn det som fremgår av den tidsnære informasjonen.

Forsikrede har anført at hans språkproblemer gjorde at han hadde vansker med å beskrive hendelsesforløpet. Det fremgår av de medisinske journalene at forsikrede ikke snakket norsk og bare litt engelsk, slik at det ved flere anledninger var behov for tolk. Språkproblemer kan ha medvirket til at opplysningene om hendelsesforløpet ble utelatt ved den første legekonsultasjonen. Slik nemnda ser det, tilsier dette imidlertid primært at saken ikke er egnet for nemndas skriftlige saksbehandling.

Nemnda finner i tråd med sin praksis å måtte tillegge de tidsnære opplysningene størst vekt, og at forsikrede fikk akutte smerter i ryggen da han løftet en tømmerstokk.

Nemnda behandler så om det foreligger en arbeidsulykke. Som nevnt foran er det ikke noe i de tidsnære opplysningene som tilsier at det foreligger noen plutselig eller uventet ytre hending, og hendelsen, slik den beskrives i legevaktens journal og meldingen om uventet hendelse, er da ikke omfattet av det *markerte* ulykkesbegrepet.

For at en skade som en følge av et løft, skal være omfattet av det *avdempede* ulykkesbegrepet, må det være tale om "løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normales arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige omstendigheter", se Rt-2007-882 avsnitt 39.

Det fins ikke opplysninger om tømmerstokkens vekt, men nemnda legger til grunn at forsikrede har vært kjent med at en tømmerstokk kan være tung, selv om han var innleid til å utføre sesongarbeid. Løftet av stokken kan da ikke antas å ha medført noen ekstraordinær belastning eller påkjenning som er usedvanlig for det arbeidet forsikrede var satt til å utføre. Det er også vanskelig å se at løftet har innebåret en usedvanlig arbeidssituasjon eller at forsikrede måtte utføre løftet på en uvanlig måte.

Nemnda er kommet til at slik saken står for nemnda, er det ikke grunnlag for å karakterisere at hendelsen 11.6.18 er en arbeidsulykke. Nemnda finner da ikke grunn til å ta standpunkt til om det foreligger årsakssammenheng.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).